

Fiske i älven

Nyligen var jag inbjuden som gäst på världspremiären av filmen "Gentlemannafisken" av Martin Falklind. Martin är, förutom chefredaktör på Fiskejournalen som är Sveriges största fisketidning, också filmare och har tidigare gjort flera filmer med stöd av bland andra WWF.

Över 500 personer deltog på Lorensbergsteatern i Göteborg och jag hade tillfälle att under den följande middagen få sitta med en ekonom som precis gjort en studie med åtföljande rapport åt Nutek, verket för näringslivsutveckling. Syftet med studien var att titta på ett hållbart utnyttjande av Östersjöaxen som sportfisk. En mycket intressant del i rapporten är följande: Om man tar de ekonomiska resultat som finns i laxälvarna i Skottland och överför dem till våra svenska utbyggda älvar och dess laxar, skulle en sådan utvecklad sportfisketurism innebära 1,4 miljarder i intäkter! Eftersom turism ger tre anställda per omsatt miljon skulle det i sin tur innebära nära 4 000 sysselsatta inom turism, i norrländsk glesbygd. Och om vi tar denna ekvation ännu ett steg och tänker oss att vi faktiskt åtgärdar de utbyggda älvarna och bygger fiskvägar så att vandrande fisk återigen kan komma upp i t ex Ångermanälven, då skulle siffran bli ännu mycket större. Det är absolut ingen omöjlighet att tänka sig mellan 10 000 och 15 000 nya sysselsatta, en siffra som ingen annan näring kan erbjuda glesbygderna. Och detta är lågt räknat, utredaren tog bara 25 procent av de skotska resultaten för

att inte få en överdriven bild av potentialen...

Den 2 mars samlade jag och Lennart Norström samtliga fiskevårdsområden i Sollefteå kommun till ett möte, dit vi bjudit en av Sveriges mest framstående forskare när det gäller fiskvägar, Peter Rivinoja från SLU i Umeå. Han visade på de praktiska resultat som man idag uppnår i vattendrag som är utbyggda med vattenkraft. Idag överlever 95% av de vandrande fiskarna både upp- och nedströms, ett resultat som ingen hade trott på för 20 år sedan. Som resultat av detta möte är vi nu en stor grupp som arbe-

*Idag vallfärdar mängder av sportfiskare till Ryskland för att fiska lax och öring. Sportfiskenäringen kan inbringa stora summor pengar även i Sverige, men givetvis under förutsättning att det finns fisk.
Foto: Martin Falklind, chefredaktör på Fiskejournalen.*

tar för att få till stånd en förstudie för att se vilka förutsättningar som finns i Ångermanälven och Faxälven för fiskvägar och återetablering av vandrande fisk som havsöring och lax.

Kombinerar vi nu siffrorna från Nutekutredaren med den överlevnad man idag kan få i fisk-

vägar förstår alla vilka fantastiska möjligheter till en hållbar näring som finns i detta i framtiden.

Att i det läget ge bort våra sista strömsträckor till Vattenfall för att de ska tjäna 3 miljoner till i Ångermanälven, som årligen ger kraftbolagen 3 500 miljoner i intäkter vore med andra ord mer än dumt. **Detta därför att de strömsträckor som Vattenfall nu vill åt är fullkomligt avgörande i en framtid om vi någonsin ska kunna få vandrande fisk i vår älv igen.**

Ger vi bort Hundforsen och/eller Bastuvallen för en spottstyper kan man säga att vi ger upp alla chanser till en återetablering av lax och havsöring.

Självklart ska vi inte göra detta.

Tvärtom bör så många som möjligt engagera sig i arbetet med återetablering av vandrande fisk. I Finland har man i ett älvsystem, rätt likt Ångermanälven, skapat ett EU-projekt där deras motsvarigheter till våra länsstyrelser och kommuner ställer upp helhjärtat. Som ett av flera huvudskäl för detta projekt, förutom ekologiska och ekonomiska skäl, står följande vilket jag tycker vi också har skäl att begrunda och som passar som avslutning för denna artikel:

"Det sociala kriteriet är det viktigaste – laxen tillhör älven och vi måste återskapa dessa historiska värden samtidigt som vi på så sätt betalar tillbaka för de orättvisor som upplevts när resursen försvann i samband med etableringen av vattenkraften".

Text: Christer Borg